

Kouluttajan opas

Moduuli 2.3

Viestinnän tarpeet ja merkitys

Esittäjän nimi: _____

Päivämäärä: _____

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Tarvittavat materiaalit.....	3
3. Diat ja kouluttajan muistiinpanot	4

1. Johdanto

Tässä osassa esitellään viestintä- ja viestintätoimintojen käsitteet. Se on moduulin 2 (Viestinnän tarpeet ja merkitys) kolmas luku:

Luku 1: Viestintä- ja viestintätoiminnot

Luku 2: Viestintäkumppanit ja heidän roolinsa

Luku 3: IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet

Luku 4: Mitä on osallistava viestintä?

Luku 5: Päätöksenteon tukeminen

2. Tarvittavat materiaalit

Tämän esityksen diat (COM-IN_PR3_2_3_IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tuki needs.pptx).
Projektori.

3. Diat ja kouluttajan muistiinpanot

Sisältö:

Dia nro: 2 Arvioitu aika:

Module 2. Communication needs and importance

Chapter 1: Communication and communicative functions
Chapter 2: Communication partners and their roles
Chapter 3: Impact of IDD on communicative functions - Support needs
Chapter 4: What is inclusive communication
Chapter 5: Support decision making

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 2

DIAN SISÄLTÖ

Moduulin 2 luku (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - tukitarpeet)
Moduulin 2 sisältö

MUISTIINPANOT

Dia nro: 3 Arvioitu aika:

Module 2. Communication needs and importance

Chapter 3: Impact of IDD on communicative functions and support needs

Learning Objectives

- What are intellectual and developmental disabilities (IDD)
- What are the support need for communication in people with IDD
- How to support them

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 3

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Osaamistavoitteet

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Dia nro: 4 Arvioitu aika:

Module 2. Communication needs and importance

Chapter 3: Impact of IDD on communicative functions and support needs

Sections

- 3.1 The role of transmitter – expressive function
- 3.2 The role of receiver – conative function
- 3.3 The form of the message – poetic function
- 3.4 The content and the referent – referential function
- 3.5. The code and the channel – metalinguistic and phatic functions
Example : Down syndrome
- 3.6 Support needs

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 4

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)
Yleiskatsaus lukuun

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Dia nro: 5 Arvioitu aika:

3.1 The role of transmitter – Expressive function

Function	Requirement
The transmitter Expressive function 	<ul style="list-style-type: none">• Integrity of motor systems :<ul style="list-style-type: none">- articulatory system for oral language- hands for sign language• Rich and diversified lexical stock• Capacity to combine words into sentences

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 5

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Jotta voit olla hyvä viestin lähettäjä, sinulla on oltava valmiudet lähettää viesti

Tätä silmällä pitäen viestintään osallistuvien elinten liikkuvuus (riippumatta sen muodosta) on säilytettävä ainakin minimaalisesti.

- Suullinen kieli: kasvojen rakenteiden motorinen hallinta
- Viittomakieli ja ACC-laitteet : käsien motorinen ohjaus

Samalla kun viestintävälineet (motoriset taidot) on säilytettävä, kognitiivisia ja kielellisiä taitoja on myös kehitettävä riittävästi informatiivisen sisällön välittämiseksi. Niin:

Leksikaalisen kannan (sanaston) rikkaus ja monimuotoisuus on tärkeää, jotta sanojen yhdistäminen voi tuottaa monimutkaisia merkityksiä (lauseita ja diskurssia).

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Dia nro: 6 Arvioitu aika:

Function	Requirement	Potential problems in IDD
The transmitter Expressive function 	<ul style="list-style-type: none">Integrity of motor systems :<ul style="list-style-type: none">- articulatory system for oral language- hands for sign languageRich and diversified lexical stockCapacity to combine words into sentences	Anatomical level <ul style="list-style-type: none">Facial dysmorphia<ul style="list-style-type: none">→ difficulties of articulation and co-articulation→ unintelligibilityMotor limitations<ul style="list-style-type: none">→ difficulty using the hands to produce gestures or manipulate an AAC system

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 6

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Monet älyllisen vamman geneettiset oireyhtymät liittyvät kasvojen poikkeavuuksiin (kasvojen dysmorphia), jotka estävät kielen äänien artikulaatioon ja yhteisartikulaatioon osallistuvien kasvojen rakenteiden liikkumista.

Esimerkiksi trisomiassa 21 poskiontelolle liian suuren hypotonisen kielen ulkonema johtaa vaikeuksiin kielen mobilisointia vaativien äänien ilmaisemisessa. Lisäksi tässä oireyhtymässä havaittu liiallinen kuolaaminen heikentää puheen tuottamista entisestään, jopa siihen pisteeseen asti, että se muuttuu käsittämättömäksi.

Aivohalvauksen tapauksessa myös kasvojen rakenteet voivat vaikuttaa. Tässä tapauksessa on tärkeää säilyttää käsien liikkuvuus, jotta AAC -järjestelmää voidaan käyttää.

MUISTIINPANO

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Kalvo nro: 7 Arvioitu aika:

Function	Requirement	Potential problems in IDD
The transmitter Expressive function 	<ul style="list-style-type: none">Integrity of motor systems :<ul style="list-style-type: none">- articulatory system for oral language- hands for sign languageRich and diversified lexical stockCapacity to combine words into sentences	Phonological level (the sounds) <ul style="list-style-type: none">Articulatory and co-articulatory difficulties (particularly most complex phonemes)Slow and sometimes incomplete development of phonological inventoryFluency problems<ul style="list-style-type: none">→ stuttering and/or stammering impacting the intelligibility

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 7

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Puheen osalta artikulaatio- ja yhteisartikulaatiovaikeudet (puheäänteiden yhdistäminen) voivat haitata vakavasti ymmärrettävyyttä.

Puheäänteiden tuottamisessa vaikeudet hallita ilman virtausta keuhkoista ja säilyttää tarkka artikulaatioasento voivat haitata monimutkaisten äänteiden tuottamista (esim. s, z, ch jne.).

Myös fonologinen inventaario kehittyy hitaasti ja epätäydellisesti, tietyt foneemit yksinkertaistuvat (esim. s, jota on vaikea tuottaa, muuttuu t:ksi, mikä on helpompaa), konsonantiklustereiden väheneminen (esim. tr tuottaa yksinkertaisesti t:n tai r:n).

Myös puheen sujuvuus heikkenee usein, mikä vaikuttaa ymmärrettävyyteen entisestään.

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Dia nro: 8 Arvioitu aika:

Function	Requirement	Potential problems in IDD
The transmitter Expressive function 	<ul style="list-style-type: none">Integrity of motor systems :<ul style="list-style-type: none">- articulatory system for oral language- hands for sign languageRich and diversified lexical stockCapacity to combine words into sentences	Lexical level (the words) Vocabulary reduced <ul style="list-style-type: none">• number of words• semantic features associates with these words Morphosyntactic level (the sentences) Difficulties with complex morphosyntactic structure <ul style="list-style-type: none">• tense and person markings on verbs• use of determiners

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 8

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

IDD: ssä sanasto vähenee yleensä sekä sanojen lukumäärän että tähän sanaan liittyvien semanttisten piirteiden suhteen.

Semanttisten esitysten rikkaus on erittäin tärkeää, kun on kyse sanallisen leiman yleistämisestä muihin saman luokan jäseniin.

Esimerkiksi tietäen, että koira on nelijalkainen eläin, jolla on hiukset, haukkuu, on lihansyöjä, jolla on yleensä pitkänomainen kuono ja joka on vaihtelevan kokoinen, auttaa erottamaan sen kissasta, joka, vaikka sillä on myös neljä jalkaa ja hiukset, on kooltaan vakaampi, miau suurilla viiksillä ja on melko riippumaton, jne. Semanttisten esitysten rikkaus on erittäin tärkeää, kun on kyse sanallisen leiman yleistämisestä muihin saman luokan jäseniin.

Lisäksi käsitteellinen lexis (joka liittyy aikaan, tilaan jne.) hankitaan suhteellisen myöhään IDD: ssä ja hallitaan yleensä huonosti.

Alhaisella leksikaalisella varastolla on suora vaikutus monimutkaisempaan kieleen. Suhteellisen suurta sanastoa tarvitaan sellaisten lauseiden rakentamiseen, jotka ilmaisevat monimutkaisempia merkityksiä kuin yksi sana.

Usein on myös vaikeuksia hallita monimutkaisia morfosyntaktisia rakenteita (verbien jännitys- ja henkilömerkinnät, määritteiden käyttö jne.).

MUISTIINPANOT

Dia nro: 9 Arvioitu aika:

3.2 The role of receiver – Conative function

Function	Requirement
The receiver Conative function 	<ul style="list-style-type: none">• Integrity of the sensory systems:<ul style="list-style-type: none">hearing (oral language)sight (communication systems based on pictograms)touch (use of Braille)• Rich and diversified lexical stock• Capacity to understand simple and complex sentences• Ability to decode facial expression and intonations → identifying and understanding emotions

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 9

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Aivan kuten ollakseen hyvä välittäjä, on tärkeää, että ilmaisun mahdollistavat anatomiset rakenteet ovat ehjät, niin sen on oltava hyvä vastaanotin.

Niin

- aistijärjestelmien eheys (kuulo suullisessa kielessä, näkö piktogrammeihin perustuvien viestintäjärjestelmien käytössä, kosketus pistekirjoituksen käytössä) on olennaisen tärkeää.
- Rikas ja monipuolinen leksikaalinen varasto
- Kyky ymmärtää yksinkertaisia ja monimutkaisia lauseita

Lisäksi kyky purkaa kasvojen ilme ja intonaatiot on tärkeää tunteiden tunnistamiseksi ja ymmärtämiseksi

-

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Dia nro: 10 Arvioitu aika:

 		
Function	Requirement	Potential problems in IDD
The receiver Conative function 	<ul style="list-style-type: none">• Integrity of the sensory systems:<ul style="list-style-type: none">hearing (oral language)sight (communication systems based on pictograms)touch (use of Braille)• Rich and diversified lexical stock• Capacity to understand simple and complex sentences• Ability to decode facial expression and intonations<ul style="list-style-type: none">→ identifying and understanding emotions	Anatomical level <ul style="list-style-type: none">• Frequent hearing loss<ul style="list-style-type: none">→ difficulty in sounds discrimination• Visual impairment• Motor limitations<ul style="list-style-type: none">→ difficulty in pointing a pictogram to select an answer to a question Phonological level (the sounds) <p>Slow and sometimes incomplete development of auditory discrimination</p>

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 10

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Anatomisella tasolla reseptorin sijaintia vaikeuttaa kuulon heikkeneminen, joka on mahdollisesti yleinen monissa IDD-oireyhtymissä.

Kuulonaleneman laajuudesta riippuen puheäännet ovat huonosti syrjiviä, mikä vaikuttaa kielen ymmärtämiseen.

Tämä vaikuttaa väistämättä puheäänteiden oppimiseen ja hallintaan

Kuulonaleneman havaitsemista, sen tason arviointia ja myöhemmin kuulonaleneman kompensointia vaikeuttaa IDD:n taso, mikä vaikeuttaa arviointia (erityisesti siksi, että testiohjeita ei ymmärretä).

Sama pätee visioon.

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union

Dia nro: 11 Arvioitu aika:

 		
Function	Requirement	Potential problems in IDD
The receiver Conative function 	<ul style="list-style-type: none">Integrity of the sensory systems:<ul style="list-style-type: none">hearing (oral language)sight (communication systems based on pictograms)touch (use of Braille)Rich and diversified lexical stockCapacity to understand simple and complex sentencesAbility to decode facial expression and intonations → identifying and understanding emotions	Lexical level (the words) Vocabulary reduced <ul style="list-style-type: none">number of wordssemantic features associates with these words

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 11

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Semanttisten esitysten rikkaus on erittäin tärkeää, kun on kyse sanallisen leiman yleistämisestä muihin saman luokan jäseniin.

Esimerkiksi tieto siitä, että koira on nelijalkainen eläin, jolla on hiukset, haukkuu, on lihansyöjä, jolla on yleensä pitkänomainen kuono ja joka on vaihtelevan kokoinen, auttaa erottamaan sen kissasta, joka, vaikka sillä on myös neljä jalkaa ja hiukset, se on kooltaan vakaampi, miau suurilla viiksillä ja on melko itsenäinen jne. Semanttisten esitysten rikkaus on erittäin tärkeää, kun on kyse sanallisen leiman yleistämisestä muihin saman luokan jäseniin.

Lisäksi käsitteellinen lexis (joka liittyy aikaan, tilaan jne.) hankitaan suhteellisen myöhään IDD: ssä ja hallitaan yleensä huonosti.

Alhaisella leksikaalisella varastolla on suora vaikutus monimutkaisempaan kieleen. Suhteellisen suurta sanastoa tarvitaan ymmärtämään lauseita, jotka ilmaisevat monimutkaisempia merkityksiä kuin yksi sana.

MUISTIINPANOT

Kalvo nro: 12 Arvioitu aika:

 		
Function	Requirement	Potential problems in IDD
The receiver Conative function 	<ul style="list-style-type: none">• Integrity of the sensory systems:<ul style="list-style-type: none">hearing (oral language)sight (communication systems based on pictograms)touch (use of Braille)• Rich and diversified lexical stock• Capacity to understand simple and complex sentences• Ability to decode facial expression and intonations<ul style="list-style-type: none">→ identifying and understanding emotions	Morphosyntactic level (the sentences) <ul style="list-style-type: none">• Difficulties with complex morphosyntactic structure<ul style="list-style-type: none">tense and person markings on verbsuse of determiners• Working memory deficit<ul style="list-style-type: none">→ impact on the comprehension and treatment of sentences→ impact on understanding instructions (e.g. when carry out a task)

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 12

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Työmuisti on lyhytaikaisen muistin muoto, jonka avulla tietoja voidaan tallentaa ja käsitellä lyhyen ajan (muutaman sekunnin) ajan, jotta niitä voidaan käyttää tehtävän suorittamiseen.

IDD-potilailla on yleensä alijäämä tällä alalla. Se, että he voivat säilyttää vain pienen määrän sanallista tietoa ja että heillä on liian vähän resursseja sen manipulointiin (tehottomien muististrategioiden lisäksi), vaikuttaa kielen käsittelyyn ja erityisesti pitkän ja monimutkaiset lauseet, jotka edellyttävät muistiresurssien mobilisointia.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 13 Arvioitu aika:

3.3 The form of the message – Poetic function

Function	Requirement	Potential problems in IDD
The message Poetic function 	Abilities: <ul style="list-style-type: none">• to use the voice (and face) to modulate a message• to give the right inflection (e.g. to differentiate between a command, a question, a comment, etc.)• to express emotions	<ul style="list-style-type: none">• Difficulty using orofacial structures• Message production and expressiveness disrupted by speech fluency problems

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 13

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

MUISTIINPANOT

Dia nro: 14 Arvioitu aika:

 3.4 the Content of the message metalinguistic function

Function	Requirement	Potential problems in IDD
The referent Referential function 	Abilities: to determine the useful and relevant information to be transmitted to the communication partners (what does/doesn't he know about the situation?)	Persistent difficulties in: <ul style="list-style-type: none">• understanding that we are in a communication situation• to put in place the necessary means to convey a complete, correct, and unambiguous message<ul style="list-style-type: none">→ difficulty to estimate the information needs of the person• the ability to express a lack of understanding using appropriate messages = understand that "we don't understand"<ul style="list-style-type: none">→ failure to ask for clarification or to repeat a message that has not been understood

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 14

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

MUISTIINPANOT

Dia nro: 15 Arvioitu aika:

3.5 The code and the channel – metalinguistic and phatic functions

Channel – Phatic function		
Hearing	Sight	Touch
Code – Metalinguistic function		
Oral language	Sign language - Pictograms	Braille
		
Requires the integrity of receiver's auditory system and the transmitter's articulatory system	Requires the integrity of receiver's visual system and the transmitter's motor system (in case of sign language)	Requires the integrity of the receiver's tactile sense

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 15

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Kuten olemme juuri nähneet, lähettimen ja vastaanottajan rooleihin vaikuttaa voimakkaasti itse älyllinen vamma, joka vaikuttaa viestiin ja sen lähetystapaan. Koska älyllinen vamma liittyy usein aisti- ja motorisiin häiriöihin, käytetyt viestintävälineet (sanallinen, ele- tai tunto) ja koodi (eleet, piktogrammit, vilkkuminen, sanallinen koodi) määräytyvät myös henkilön ominaisuuksien mukaan.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 16 Arvioitu aika:

Example : Down syndrome

Syndromic features	Impact on
Anatomic level <ul style="list-style-type: none">• Hypotonia and orofacial dysmorphia (e.g., mispositioned teeth, protruding tongue, excessive slurring, narrow palate)• Sensory-motor impairment and vocal cord hypotonia• Mild to moderate hearing loss impacting sound discrimination	<ul style="list-style-type: none">• Expressive function:<ul style="list-style-type: none">• Articulation, Intelligibility, Fluency• Poetic function:<ul style="list-style-type: none">• hoarseness, timbre, and pitch of the voice• Conative function:<ul style="list-style-type: none">• Sound discrimination and inventory
Phonological and speech level <ul style="list-style-type: none">• Slow and incomplete development of phonological inventory• Frequent stuttering	<ul style="list-style-type: none">• Expressive function:<ul style="list-style-type: none">• Articulation, Intelligibility, Fluency

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 16

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Anatomiset rakenteet ja speech ja kielen tuottaminen

Kasvojen morfologia on suora seuraus kromosomipoikkeavuudesta (kromosomin 21 kolminkertaistuminen). Kieli on suuri, halkeama ja hypotoninen. Se leviää usein hammaskaarien väliin tai ulkonee suusta (kielen ulkonema). Huulet ovat usein kuivia ja halkeilevia. Suun kulmiin voi kehittyä pysyviä perlaageja eli kuivia, punertavia haavaumia, jotka voivat vaikeuttaa huulten liikkeitä. Kuten jo mainittiin, kieli on usein paljon suurempi kuin kapea yläleuka. Puhumme siis suhteellisesta makroglossiasta. Tämä matala, hypotoninen kieli yhdistettynä labiaaliseen hypotoniaan lisää taipumusta kielen väliin hampaiden välillä.

Samaan aikaan Downin oireyhtymää sairastavat ihmiset reagoivat eri tavalla suuontelon ärsykkeisiin. Huomaamme: reaktiivisuuden hitaus, vaikeus löytää ärsykejä tai ilmaista kipua. Hampaiden poikkeavuuksia esiintyy usein: virheasennot, epätäydellinen aikuisten hampaisto sekä leuan epämuodostuma, joka johtaa yläleuan kaventumiseen (mikä vaikeuttaa entisestään kielen pitämistä suussa).

Nielurisat ovat usein suurentuneet, samoin kasvillisuus, joka antaa voimakkaan nenäänen puheelle, mutta myös edistää toistuvia infektioita.

Nämä toistuvat otorinolaryngologiset infektiot ja niiden aiheuttamat toistuvat korvatulehdukset voivat vaikuttaa henkilön kuuloon.

Kuulovaje ja speech sekä kielen ymmärtäminen

Kuulon alenemaa esiintyy noin 2/3 ihmisistä. Se voi olla lievä tai kohtalainen, uni tai kahdenvälinen. Se voi osittain selittää oireyhtymässä havaitut puheongelmat.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 17 Arvioitu aika:

Syndromic features	Impact on
Language level – lexicon and morphosyntax <ul style="list-style-type: none">• Late and delayed vocabulary emergence• Weakness in lexical generalisation and semantic categorisation• Reduced vocabulary especially conceptual and relational vocabulary (e.g. spatial and temporal relationships, emotions, etc.)• Difficulties in mastering complex morphosyntactic structure (tense and person markings on verbs, use of determiners)	Expressive function <ul style="list-style-type: none">• quality and richness of message content• informational value of the message Conative function <ul style="list-style-type: none">• reduced comprehension of complex sentences Referential function <ul style="list-style-type: none">• limited ability to construct a clear, effective message to describe events, objects, and situations to others

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 17

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Leksikaalinen taso

Voimme havaita vähentyneen sanaston sekä sanojen lukumäärän että näihin sanoihin liittyvien semanttisten piirteiden suhteen (esim. ongelmat luokkien rakentamisessa tai nimien yleistäminen saman luokan samankaltaisiin kohteisiin)

Erot neurotyypillisten vauvojen kanssa alkavat näkyä jo ensimmäisen elinkuukauden aikana. Näillä alkuvaiheen aukoilla on suuri vaikutus myöhempään kielen ja viestinnän kehitykseen, jossa kuilu neurotyypillisten lasten kanssa kasvaa vähitellen sekä tuotannon että ymmärtämisen suhteen. Huomaa, että jos autistiset piirteet liittyvät IDD-tilaan, kuilu IDD-autistisen henkilön kommunikaatiokäyttämisen ja neurotyypillisen vauvan viestintäkäyttämisen välillä on paljon tärkeämpi.

Morfosyntaktinen taso - Tärkeimmät tuotanto-ominaisuudet

Monimutkainen, yksityiskohtainen syntaksi, jota ei ole hankittu

Koordinaation puute, alisteisuus (mukaan lukien sukulaiset) ja passivointi

Kieliopillisten morfeemien poisjättäminen

vähän sukupuoli- ja numeromerkintöjä (erityisesti substantiiveissa ja adjektiiveissa)

Pieni numeromerkintä ja taivutusmuoto verbeissä

Funktiosanojen, kuten artikkeleiden ja prepositioiden, toistuva poisjättäminen

Tuotannon laatu (jopa aikuisuudessa) on yleensä huonompi kuin ihmisillä, joilla on muiden etiologioiden IDD
Syntaksin (lauserakenne) ja morfologian (verbien, substantiivien, määritteiden jne. taivutukset) tapauksessa tuotantotaidot ovat huonompia kuin ymmärtämistaidot.

MUISTIINPANOT

Kalvo nro: 18 Arvioitu aika:

Syndromic features	Impact on
Pragmatic and discourse level Difficulty in understanding other people's perspectives <ul style="list-style-type: none">grasping other people's knowledge of a situation, eventadapting vocabulary and production accordingly.	<ul style="list-style-type: none">Expressive functionConative functionReferential function<ul style="list-style-type: none">limited ability to construct a clear, effective message to describe events, objects, and situations to othersfew or no requests for clarification when the message is not understood

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 18

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Useat näkökohdat ovat tärkeitä viestinnän pragmaattisessa ja sosiaalisten näkökohtien hallinnassa. Keskustelun **käänteet**

Vaikka lähisukulaisten kanssa käytävän vaihdon järjestämisessä ja hoitamisessa on vain vähän ongelmia, keskustelunvaihtoissa vähemmän tuttujen aikuisten kanssa epäonnistuu noin 10 prosenttia. Huomaamme myös, että ihmiset, joilla on Downin oireyhtymä, ovat vähemmän tehokkaita ikäisensä kanssa.

Puhe **toimii**

Kyse on vakuuttamisesta, kyseenalaistamisesta, kääntämisestä; toisin sanoen vaikuttamisesta muihin keskustelun osallistujiin.

Neurotyypillisillä lapsilla on puutteellinen tieto puhetoiminnoista 8-9-vuotiaaksi asti, vaikka he pystyvät tunnistamaan osan niistä 2-3-vuotiaana.

Vaikka Downin oireyhtymästä kärsivät ihmiset pystyvät käyttämään tiettyjä puhetoimintoja asianmukaisesti, he ovat usein epätarkkoja ja saattavat tehdä huonoja valintoja (esim. he valitsevat harvemmin kohteliaan muodon ja suosivat "järjestystä" pyyntöä tehdessään)

Ilmoitus **viittaajista keskustelussa**

Deiktiikan (pronominit, adverbit jne.) käyttö viittaavien ihmisten, paikkojen ja asioiden tarkkaan tunnistamiseen.

Vasta noin 7-vuotiaana neurotyypilliset lapset pystyvät todella tunnistamaan suosittelijoiden ilmoitustarpeet keskustelutilanteesta.

Ihmisillä, joilla on Downin oireyhtymä, on alijäämä tällä tasolla. He eivät ole tietoisia keskustelukumppanin viestintätarpeista eivätkä tiedä, että viestinnän menestys riippuu tuotetun viestin laadusta. Toisin sanoen he eivät ymmärrä, että viesti voi olla riittämätön ja vaatia selvennystä.

Selvityspyynnöt .

Nämä ovat tarpeen silloin, kun toinen osapuoli ei ole selväsanainen ja viesti vaatii selvennystä ja vahvistusta.

Neurotyypilliset 3-vuotiaat lapset osaavat tuottaa tiettyjä selvityspyyntöjä ja vastata niihin oikein mutta joilla on vain vähän kykyä tunnistaa tilanteita, joissa tarvitaan selvennystä puhujan ymmärryksen varmistamiseksi.

Downin oireyhtymää sairastavat ihmiset tekevät vain vähän selvityspyyntöjä, kun he ovat vaikeuksissa; Aivan kuin heillä olisi vaikeuksia ymmärtää, että he eivät ymmärrä tai tunnistaa, että toisen henkilön viesti on epämääräinen ja epätäydellinen.

Downin oireyhtymää sairastavat ihmiset eivät myöskään ole kovin tehokkaita, kun on kyse muiden ihmisten selvityspyyntöihin vastaamisesta.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 19 Arvioitu aika:

Syndromic features	Impact on
Cognitive features <ul style="list-style-type: none">• Working memory limitations• Executive functions deficits (attention, inhibition, planification)	<ul style="list-style-type: none">• Identifying goals or objectives• Planning actions• Conscious control of actions• Selecting an effective response• Transfer and generalisation of learning• Inhibition of irrelevant information <p>↓</p> <p>Negative impact on: Expressive function Conative function Referential function</p>

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 19

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

MUISTIINPANOT

Dia nro: 20 Arvioitu aika:

3.6 Different support needs

Mild intellectual disabilities: limited support needs

- Understand concrete and clear sentences
- Reading and writing but learning difficulties
- Pronunciation, grammatical errors
- Independent living and working but support needed

Moderate intellectual disabilities

- Learn speech used in everyday situations
- Take the initiative in communication and reciprocate
- Challenges in understanding abstract language
- Augmentative and alternative communication (AAC) required
- Difficulties with literacy skills

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 20

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Kommunikaatiovaikeudet vaihtelevat oireyhtymän mukaan, mutta myös kehitysvamman tason mukaan.

Tyypillisesti ihmiset, joilla on lievä IDD, tarvitsevat useammin rajoitettua tukea. Yleensä viestintä lievässä IDD: ssä ei aiheuta ongelmia, he ymmärtävät konkreettiset ja selkeät lauserakenteet 8 puhetta hyvin ja oppivat useimmiten lukemaan ja kirjoittamaan jossain määrin. He voivat kuitenkin kokea erityisiä kielellisiä häiriöitä, jotka estävät toiminnallisen puheen ilmaisen kehittymistä tai estävät sen kokonaan. Heillä voi olla myös oppimisvaikeuksia. Viestintävälineenä henkilö, jolla on lievä IDD, käyttää puhetta, jossa voi esiintyä kielioppi- tai ääntämisvirheitä. He voivat useimmiten olla vastavuoroisia yhteydenotossa. Keskustelunaiheet rajoittuvat kuitenkin pääasiassa melko konkreettisiin kysymyksiin. Tarvittaessa he käyttävät vaihtoehtoisia menetelmiä viestintänsä tueksi. Joskus lievästä IDD: stä kärsiville ihmisille kehittyy erityisiä kielellisiä häiriöitä, jotka voivat häiritä puheen ilmaista tai estää sen kokonaan. Tuen ja ohjauksen avulla lievästä IDD:stä kärsivä voi oppia toimimaan varsin itsenäisesti arjen asioissa. He tarvitsevat kuitenkin usein apua erilaisissa kotitöissä, taloudessa ja asumisessa, mutta he voivat usein asua yksin ja huolehtia taloutensa perusasioista. He voivat myös työllistyä erilaisiin tuettuihin tai suojatyöpaikkoihin. Työ vaatii kuitenkin paljon ohjausta ja apua.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 21 Arvioitu aika:

6.2 Different support needs

Severe intellectual disabilities

- Understand simple speech related to familiar situations
- Need means to support and replace speech (facial expressions, pointing,...) and AAC

Profound intellectual disabilities

- Quite dependent to establish contact
- Means of expression often limited to vocalization, gaze, simple gestures
- Significant role of the environment in the success of communication
- AAC required

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 21

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Viestinnän piirteet vakavassa älyllisessä vammaisuudessa

Useimmilla ihmisillä, joilla on vaikea IDD, on viestintävaikeuksia. He ymmärtävät usein tuttuun tilanteeseen liittyvää yksinkertaista puhetta. Ymmärryksen tueksi tarvitaan usein erilaisia puheen tukemiseen ja korvaamiseen tarkoitettuja keinoja, kuten ilmeitä, osoittelua, äänenpainoja tai muita visuaalisia tai konkreettisia havainnointikeinoja. Useimmat heistä tarvitsevat erilaisia vaihtoehtoisia viestintämenetelmiä koko elämänsä ajan. Ihmiset, joilla on vaikea IDD, tarvitsevat jatkuvaa tukea ja apua eri elämänaalueilla, kuten päivittäisissä toimissa, kuten hygieniassa ja vaatteiden valinnassa. Heiltä puuttuu luku- ja kirjoitustaito, eivätkä he hahmota kellonaikoja tai tiedä esimerkiksi rahallisia arvoja. Siksi muiden ihmisten tukeminen ja vuorovaikutus heidän kanssaan on välttämätöntä heidän hyvän elämänlaatunsa kannalta.

Pitkän ja tavoitteellisen kuntoutuksen avulla henkilö, jolla on vaikea IDD, voi oppia päivittäisen toiminnan taitoja ja selviytyä toiminnasta melko itsenäisesti. He voivat suorittaa rajoitettuja ja valvottuja tehtäviä.

Viestinnän piirteet syvässä älyllisessä vammaisuudessa

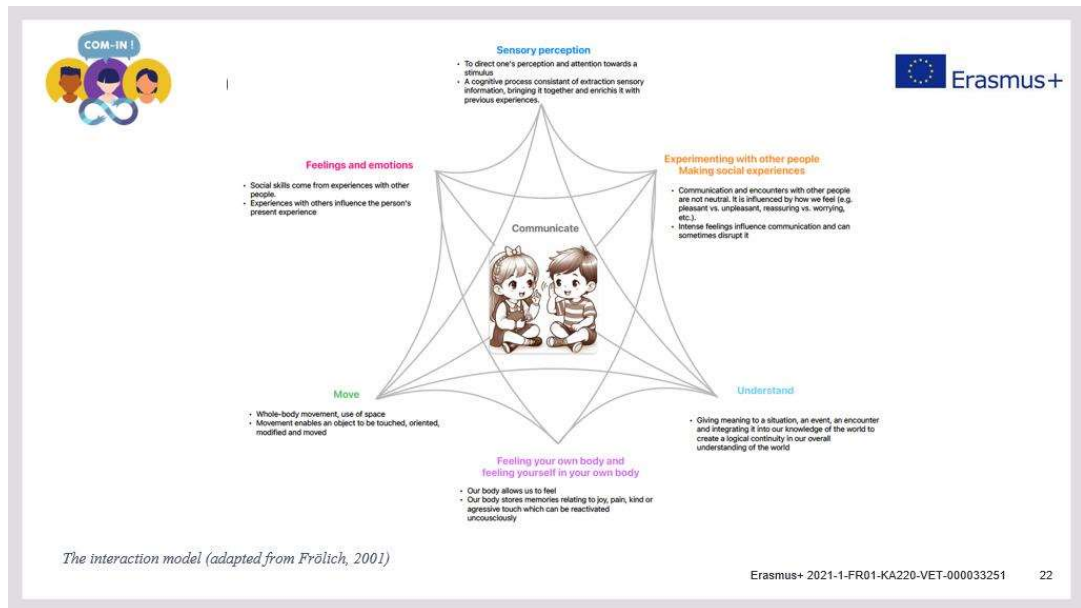
Useimmissa tapauksissa henkilöillä, joilla on syvälinen IDD, on melko jäsentymätön käsitys ympäröivästä maailmasta ja heidän suhteestaan siihen. Heillä ei usein ole riittäviä edellytyksiä aloitteellisuuteen ja aktiiviseen toimintaan, näistä syistä he ovat melko riippuvaisia läheisten ihmisten pyrkimyksistä luoda yhteyksiä ja toimintamuotoja, esimerkiksi viestintää ja vuorovaikutusta. IDD-potilailla on kommunikaatiovaikeuksia, ja

ilmaisukeinoja ovat usein ääntely, fyysinen ulkonäkö, katse, yksinkertaiset eleet, kuten osoittaminen tai kurottaminen, ja yleinen aktiivisuus tai passiivisuus. Jotta vuorovaikutus onnistuisi, läheisen henkilön on pohdittava tapoja, joiden avulla IDD-potilas voi aistia selkeitä aistikokemuksia, jotka erottuvat muusta ympäristöstä. Ihmiset, joilla on syvälinen IDD, voivat havaita ympäröivän maailman aistihäiriöistä ja liikerajoituksista huolimatta, mutta tämä vaatii läheisiltä ihmisiltä sopeutumista ympäristöön tarpeidensa tukemiseksi. Tässä tilanteessa ympäristöllä on merkittävä rooli viestinnän ja tulkkauksen onnistumisessa, jotta ihmiset voivat ymmärtää viestinsä, joka välittyy jopa hyvin yksilöllisesti. He oppivat usein erottamaan tilanteet ja ihmiset, joiden kanssa he voivat reagoida, esimerkiksi hymyn. Henkilölle, jolla on syvälinen IDD, puheen ilmaisujen ymmärtäminen on rajallista. Siksi viestintäkumppanin tulisi käyttää muita viestintäkanavia puheilmaisujen rinnalla. Viestejä voidaan selventää käyttämällä puhuessaan erilaisia sävyjä, esineitä, esineviestintää ja ilmeitä. Viestintäkumppanin on käytettävä vuorovaikutustilanteissa samoja AAC-menetelmiä kuin IDD-henkilö. Ihmisille, joilla on syvä IDD, on ominaista myös erilaiset liikkuvuusvaikeudet, joten heille tehdään paljon erilaisia toimenpiteitä. Niitä pyritään aktivoimaan erilaisin erityismenetelmin. Ihmiset, joilla on syvälinen IDD, voivat oppia yksinkertaisia työtehtäviä, mutta he tarvitsevat jatkuvaa ohjausta ja hoitoa. Henkilö, jolla on syvälinen IDD, on täysin riippuvainen muiden ihmisten avusta, ja perusvaatimus on ympärivuorokautinen valvonta. Hän tarvitsee apua kaikissa päivittäisissä toimissaan, koska hänen on vaikea hoitaa henkilökohtaisia asioitaan.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 22 Arvioitu aika:

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Viime kädessä ihmisen ymmärtämiseksi on tärkeää tarkastella koko ihmistä ja ymmärtää, miten heidän kokemuksensa vaikuttavat heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja vuorovaikutukseensa muiden kanssa (Crunelle, 2018).

Fröhlichin vuorovaikutusmalli on mielenkiintoinen työkalu ymmärtää IDD: n tai monimutkaisten vammaisten ihmisten viestinnän toimintaa (Fröhlich, 2000, 2011). Se sijoittaa viestinnän eri alueiden (aistinvarainen, emotionaalinen, suhteellinen, fyysinen, kognitiivinen ja dynaaminen) risteykseen, mikä johtaa meidät tarkastelemaan henkilöä kokonaisuutena ja harkitsemaan erilaisia vuorovaikutuksia, jotka muodostavat heidän elämäkokemuksensa. Se edustaa tätä näkemystä viestinnästä kaaviossa, jossa viestintä on jatkuvasti vuorovaikutuksessa olevien alueiden keskellä, jotka rakentavat yksilöä.

MUISTIINPANOT

Dia nro: 23 Arvioitu aika:

3.6 Support needs

Guidelines for meeting the communication needs of persons with severe disabilities (ASHA, 1992)

- Allow people to attain socially effective communication
- Depends on specific and comprehensive interdisciplinary practices
- Implemented by everyone in the environment (specifically the family and professionals)
- Consider the information form assessment and goal-setting process
- Coordinate their efforts

Start with assessment practices and the definition of an individualized intervention plan

Erasmus+ 2021-1-FR01-KA220-VET-000033251 23

DIAN SISÄLTÖ

Moduuli 2 Luku 3 (IDD: n vaikutus viestintätoimintoihin - Tukitarpeet)

Miten tukea ihmisiä, joilla on kommunikaation tarpeita?

American Speech-Language-Hearing Association on laatinut ohjeet vaikeasti vammaisten henkilöiden viestintätarpeiden täyttämiseksi (ASHA, 1992).

Suuntaviivoissa todetaan, että viestintätarpeita omaaville ihmisille tarkoitettu tuki olisi keskitettävä tarkoitukseen, jotta he voivat saavuttaa sosiaalisesti tehokkaan viestinnän, ja että tämä tavoite riippuu erityisistä ja kattavista monitieteellisistä käytännöistä. Kaikkien heidän ympäristössään olevien ja erityisesti perheen ja ammattilaisten tulisi toteuttaa nämä käytännöt. Kaikkien näiden henkilöiden olisi otettava huomioon arviointi- ja tavoitteiden asettamisprosessin aikana annetut tiedot ja koordinoitava toimiaan henkilön tukemiseksi.

Viestintää tarvitsevalle henkilölle tarjottava tuki alkaa arviointikäytännöistä, joista määritellään yksilöllinen interventiosuunnitelma tai projekti.

MUISTIINPANOT

COM-IN KA220-VET-
9A87A6EF © is licensed
under CC BY-NC-SA 4.0.

Co-funded by
the European Union